

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Kompetencje Rzecznika Praw Obywatelskich jako
niezależnego organu ds. równego traktowania
i organu monitorującego wdrażanie
Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

Zespół ds. Równego Traktowania
i Ochrony Praw Osób z Niepełnosprawnościami
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

www.rpo.gov.pl

Plan

- Podjęcie sprawy przez Rzecznika
- Prowadzenie postępowania wyjaśniającego
- Zakończenie postępowania
- Rzecznik jako organ monitorujący KPON
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi – korzyści dla organizacji, korzyści dla RPO
- Struktura Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Rzecznik jako organ ds. równego traktowania

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych aktach normatywnych, **w tym również na straży realizacji zasady równego traktowania.**

art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich

W sprawach o ochronę wolności i praw człowieka i obywatela Rzecznik bada, czy skutek działania lub zaniechania **organów, organizacji i instytucji**, obowiązanych do przestrzegania i realizacji tych wolności i praw, nie nastąpiło naruszenie prawa, a także zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej.

art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich

Od 1 stycznia 2011 r. **Rzecznik Praw Obywatelskich pełni funkcję niezależnego organu ds. równego traktowania.**

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Rzecznik zgodnie z Konstytucją i ustawą dysponuje wyłącznie kompetencjami do podejmowania interwencji w przypadkach naruszeń praw człowieka dokonywanych przez **podmioty publiczne**.

Skarga kierowana do Rzecznika powinna dotyczyć wolności lub praw naruszonych przez **organy władzy publicznej** (art. 80 Konstytucji RP). W relacjach horyzontalnych RPO dysponuje wyłącznie **ograniczonymi środkami**.

W takiej sytuacji Rzecznik może wskazać wnioskodawcy **przysługujące mu środki działania**. Rzecznik może także badać, czy właściwe **organy lub instytucje w odpowiedni sposób zareagowały** na naruszenie prawa przez podmioty prywatne.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Podjęcie sprawy przez Rzecznika

- 1) na wniosek **obywateli lub ich organizacji**,
- 2) na wniosek organów samorządów,
- 2a) na wniosek Rzecznika Praw Dziecka,
- 3) z własnej inicjatywy.

Rzecznik odmawia ujawnienia nazwiska i innych danych osobowych skarżącego, w tym także wobec organów władzy publicznej, jeżeli uzna to za niezbędne dla ochrony wolności, praw i interesów jednostki.

Rzecznik po zapoznaniu się z każdym skierowanym do niego wnioskiem może:

- 1) podjąć sprawę,
- 2) poprzestać na wskazaniu wnioskodawcy przysługujących mu środków działania,
- 3) przekazać sprawę według właściwości,
- 4) **nie podjąć sprawy.**

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Podjęcie sprawy przez Rzecznika

150 skarg

Program i treści edukacji seksualnej stanowią naruszenie prawa do wychowania dzieci zgodnie z przekonaniami rodziców.

„(...) wyrażamy poparcie dla realizowanego w polskiej szkole wychowania do życia w rodzinie, jednocześnie sprzeciwiamy się propozycji (...) umieszczania problematyki antydyskryminacyjnej (...) w treściach nauczania, w tym przygotowania kadry nauczycielskiej”.

Rzekome „pomoc naukowe”, z których korzystają edukatorzy (...) obrażają nasze uczucia religijne. Noszą znamiona pornografii. Rozpowszechniają treści prezentujące praktyki homoseksualne i homoseksualny tryb życia jako pełnoprawny element życia społecznego na równi z małżeństwem (...)”.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Prowadzenie postępowania wyjaśniającego

Rzecznik ma prawo:

- 1) **zbadać**, nawet bez uprzedzenia, **każdą sprawę na miejscu**,
- 2) żądać złożenia wyjaśnień, przedstawienia **akt każdej sprawy**,
- 3) żądać **przedłożenia informacji o stanie sprawy** prowadzonej przez sądy, a także prokuraturę i inne organy ścigania oraz **żądać do wglądu w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich akt sądowych i prokuratorskich**,
- 4) zlecać sporządzanie **ekspertyz i opinii**.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Prowadzenie postępowania wyjaśniającego

1) **zbadać**, nawet bez uprzedzenia, **każdą sprawę na miejscu**

Przykłady

- Kontrola lokali wyborczych dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami.
- Postępowanie wyjaśniające w sprawie dyskryminacji ze względu na płeć – wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec Naczelniczki z Komendy Wojewódzkiej w Opolu i wyrażenie zgody na przejście przez Komendanta na emeryturę.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Prowadzenie postępowania wyjaśniającego

2) żądać złożenia wyjaśnień, przedstawienia **akt każdej sprawy**

Przykład

- Sprawa wykonania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Tysiąc przeciwko Polsce i R.R. przeciwko Polsce – zbadanie akt sprzeciwów od orzeczenia lekarskiego wniesionych do Rzecznika Praw Pacjenta w latach 2011 – 2012.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Prowadzenie postępowania wyjaśniającego

3) żądać **przedłożenia informacji o stanie sprawy** prowadzonej przez sądy, a także prokuraturę i inne organy ścigania oraz **żądać do wglądu w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich akt sądowych i prokuratorskich**

Przykłady

- Żądanie przedłożenia akt sprawy strony „Stop islamizacji Europy”, w której odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego.
- Analiza akt spraw, w których powód dochodził odszkodowania na podstawie ustawy o równym traktowaniu.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Prowadzenie postępowania wyjaśniającego

4) zlecać sporządzanie **ekspertyz i opinii**

Przykład

- Ekspertyza co do zgodności z celami wyrażonymi w podstawie programowej – poszanowaniem godności człowieka, równości i praw człowieka, przeciwdziałaniem wszelkim przejawom dyskryminacji, okazywaniem szacunku innym - podręczników do wychowania do życia w rodzinie dla gimnazjum, dopuszczonych do użytku szkolnego .

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania

Rzecznik:

- 1) wyjaśnia wnioskodawcy, że **nie stwierdził naruszenia** wolności i praw człowieka i obywatela
- 2) kieruje **wystąpienie** do organu, organizacji lub instytucji, w których działalności stwierdził naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela; wystąpienie takie nie może naruszać niezawisłości sędziowskiej

Przykład

- wystąpienie do Minister Edukacji Narodowej ws. propozycji programowej „Równościowe przedszkole”
- wystąpienie do Narodowego Centrum Krwiodawstwa w sprawie odmowy dawstwa szpiku mężczyznom homoseksualnym

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania

- 3) zwraca się do organu nadrzędnego nad jednostką, o której mowa w pkt. 2, z **wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa**
- 4) żąda **wszczęcia postępowania w sprawach cywilnych**, jak również może wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu

Przykłady

- przystąpienie do postępowania – krytyka sprzedaży na aukcjach internetowych przedmiotów nawiązujących do III Rzeszy
- przystąpienie do postępowania – rejestracja przez NOP symbolu naruszającego godność osób homoseksualnych
- wniosek o zmianę orzeczenia sądu opiekuńczego - umieszczenie transpłciowej dziewczynki w ośrodku wychowawczym

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania

- 5) żąda wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela **postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu**
- 6) zwraca się o **wszczęcie postępowania administracyjnego**, wnosi skargi do sądu administracyjnego, a także uczestniczy w tych postępowaniach - na prawach przysługujących prokuratorowi

Przykład

- skarga kasacyjna do NSA – nabycie nieruchomości przez cudzoziemca będącego w związku partnerskim z obywatelem Polski;

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania

7) występuje z **wnioskiem o ukaranie**, a także o uchylenie prawomocnego rozstrzygnięcia w postępowaniu **w sprawach o wykroczenia**, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach

Przykład

- wniosek o ukaranie w sprawie nieobsługiwania osób z niepełnosprawnością ruchową przez sklep obuwniczy – art. 138 Kodeksu wykroczeń (nieuzasadniona odmowa świadczenia usługi)
- wniosek o ukaranie w sprawie prezentowania symbolu „zakaz pedałowania” podczas zgromadzenia – art. 141 Kodeksu wykroczeń (umieszczenie w miejscu publicznym nieprzyzwoitego rysunku)

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania

- 8) **wnosi kasację** od prawomocnego orzeczenia, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania – inne działania

1) wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niekonstytucyjności przepisów aktów prawnych lub przystąpienie do postępowania ze skargi konstytucyjnej

Przykład

- sprawowanie funkcji wójta przez osoby legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności
- ubój zwierząt według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania – inne działania

- 2) **wniosek do Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały** mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce lub których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie

Przykład

- wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy osiągnięcie wieku emerytalnego i nabycie prawa do emerytury może stanowić wyłączną przesłankę rozwiązania za wypowiedzeniem stosunku pracy z pracownikiem - kobietą lub mężczyzną i czy nie oznacza dyskryminacji pracownika ze względu na płeć i wiek

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Zakończenie postępowania – inne działania

- 3) występowanie do właściwych organów **z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej** bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych

Przykład

- wystąpienie w sprawie wydania aktu prawnego – ustawa o uzgodnieniu płci
- wystąpienie ws. wydania aktu prawnego - ustawa o języku migowym i innych formach komunikacji
- wystąpienie ws. zmiany aktu prawnego - nowelizacja ustawy o równym traktowaniu
- wystąpienie ws. zmiany aktu prawnego - nowelizacja ustawy o komornikach sądowych w zakresie górnego wieku sprawowania funkcji

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Niezależny organ ds. równego traktowania

Do zakresu działania Rzecznika, dotyczącego realizacji zasady równego traktowania, należy również:

- analizowanie, monitorowanie i wspieranie równego traktowania wszystkich osób
- prowadzenie **niezależnych badań** dotyczących dyskryminacji (**badania antydyskryminacyjne**)
- opracowywanie i wydawanie **niezależnych sprawozdań i wydawanie zaleceń** odnośnie do problemów związanych z dyskryminacją
- **Informowanie** Parlamentu i opinii publicznej o działalności w obszarze równego traktowania oraz **przedstawianie wniosków i rekomendacji** dotyczących działań, które należy podjąć w celu zapewnienia przestrzegania zasady równego traktowania

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Rzecznik jako organ monitorujący realizację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Niezależny organ ds. popierania, ochrony i monitorowania wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

Państwa Strony, zgodnie ze swoim systemem prawnym i administracyjnym, utrzymywać będą, wzmocnią, wyznaczą lub ustanowią strukturę, obejmującą jeden lub więcej **niezależnych mechanizmów**, tam, gdzie to właściwe, **w celu popierania, ochrony i monitorowania wdrażania niniejszej konwencji**.

art. 33 ust. 2 KPON

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Niezależny organ ds. popierania, ochrony i monitorowania wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

Do zakresu działania Rzecznika, dotyczącego realizacji powyższej funkcji należą:

- działania **prewencyjne i monitorujące**,
- działania **interwencyjne**,
- działania **informacyjne i promocyjne**,
- zapewnienie uczestnictwa **społeczeństwa obywatelskiego** w procesie monitoringu, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi.

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Działania prewencyjne i monitorujące:

- prowadzenie **bieżącej analizy** sytuacji prawnej i faktycznej osób z niepełnosprawnościami w Polsce,
- prowadzenie **kontroli prewencyjnych** działalności organów i instytucji publicznych zobowiązanych do działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- prowadzenie **badania społecznych** w zakresie sytuacji faktycznej osób z niepełnosprawnościami i praktyki stosowania przepisów prawa.

Przykład:

- badania społeczne dotyczące praktycznej realizacji ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się,
- kontrola dostępności stron internetowych instytucji publicznych,
- opracowanie tzw. **raportu alternatywnego** z realizacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Działania interwencyjne:

- podejmowanie interwencji i **kierowanie wystąpień generalnych** pod adresem organów i instytucji publicznych w zakresie ochrony praw osób z niepełnosprawnościami,
- wytaczanie w imieniu skarżących **spraw sądowych** lub reprezentowanie ich przed sądami, a także przystępowanie do toczących się postępowań sądowych i wnoszenie środków zaskarżenia w sprawach z zakresu ochrony praw osób z niepełnosprawnością.

Przykład:

- interwencja w zakresie odmowy przyjmowania do szkół artystycznych uczniów z niepełnosprawnościami;
- interwencja w zakresie odmowy rejestracji stowarzyszenia działającego na rzecz osób chorujących psychicznie;
- wytoczenie skargi do WSA w sprawie odmowy przyjęcia na jedną z uczelni wyższych studentki z niepełnosprawnością.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Działania informacyjne i promocyjne:

- wydawanie **materiałów i broszur informacyjnych** przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami,
- inicjowanie i prowadzenie **akcji społecznych** mających na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie praw przysługujących osobom z niepełnosprawnościami,
- prowadzenie **warsztatów i szkoleń** z zakresu ochrony praw osób niepełnosprawnych.

Przykład:

- broszura dotycząca Konwencji,
- warsztaty „Edukator praw obywatelskich”,
- akcja społeczna „Sprawna demokracja”

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Włączenie społeczeństwa obywatelskiego w proces monitoringu:

- organizowanie działalności **Komisji Ekspertów** ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
- inicjowanie i prowadzenie **cyklicznych spotkań tematycznych** z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Przykład:

- **konsultacje społeczne** tzw. raportu alternatywnego z realizacji przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- działalność i raport Grupy ds. Głuchych.

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca Rzecznika z organizacjami pozarządowymi

Rzecznik współdziała ze stowarzyszeniami, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami, także w zakresie równego traktowania.

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Nagłaśnianie ważnych problemów – efekt synergii

- **sytuacja prawna osób transpłciowych, w tym procedura korekty płci metrykalnej**

Wystąpienie generalne RPO, konferencja z udziałem przedstawiciela MS, udział organizacji pozarządowych w pracach legislacyjnych.

- **partnerstwo w projekcie realizowanym przez Kampanię Przeciw Homofobii „Pełny dostęp – edukacja dla sektora ochrony zdrowia”**

Badania i raport RPO, seminarium eksperckie, planowane wspólne działania edukacyjne.

kampania
przeciw
homofobii

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Nagłaśnianie ważnych problemów – efekt synergii

- **przeciwdziałanie rasizmowi**

Raport RPO powołujący ustalenia organizacji pozarządowych, wykorzystanie informacji w wystąpieniach generalnych.

HR HELSIŃSKA FUNDACJA
PRAW CZŁOWIEKA

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Upowszechnianie informacji o działaniach/raportach organizacji pozarządowych

- projekt „Równość standardem dobrego samorządu” PTPA – informowanie o projekcie prezydentów miast
- edukacja antydyskryminacyjna – raport „Wielka nieobecna”

POLSKIE TOWARZYSTWO
PRAWA ANTYDYSKRYMINACYJNEGO

TOWARZYSTWO
EDUKACJI
ANTYDYSKRYMINACYJNEJ

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Brak (oczekiwanej) reakcji organów władzy publicznej

- **dostępność programów telewizyjnych**

Wystąpienie do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych.

- **poradnik „Polak za granicą” MSZ**

Informacje na temat kar grożących osobom homoseksualnym.

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Brak (oczekiwanej) reakcji organów władzy publicznej

- monitoring postępowań przygotowawczych w sprawach przestępstw z nienawiści

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Wiedza specjalistyczna

- **egzamin na prawo jazdy dla głuchych**

Udział przedstawiciela Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w spotkaniu zespołu ds. osób głuchych działającego w BRPO.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Konsultacje tematów badań, raportów, rekomendacji RPO

- konsultacje zakresu zagadnień do analizy w ramach badania antydyskryminacyjnego
- raport „Przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet, w tym kobiet starszych i kobiet z niepełnosprawnościami” – konsultowanie rekomendacji RPO
- raport „Dialog międzypokoleniowy. Między ideą a praktyką. Inspiracje” – współpraca w toku analizy tematu i formułowania rekomendacji

www.rpo.gov.pl

towarzystwo
inicjatyw
twórczych

INSTYTUT SPRAW
PUBLICZNYCH

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

AKTUALNOŚCI

RZECZNIK

DZIAŁALNOŚĆ

PUBLIKACJE

MEDIA

KONTAKT

[Działalność](#) » [Równe Traktowanie](#)

Wyniki konsultacji tematów badań antydyskryminacyjnych

Wyniki konsultacji tematów badań antydyskryminacyjnych

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęły **93 propozycje tematów badań antydyskryminacyjnych** – niektóre zgłoszone propozycje powtarzały się lub dotyczyły zbliżonych zagadnień, a więc w rezultacie rozpatrzono 70 zaproponowanych tematów badań. Wyboru tematów rekomendowanych do realizacji Rzecznik Praw Obywatelskich dokonał na podstawie zgłoszonych propozycji wraz z uzasadnieniem, opinii ekspertów oraz w oparciu o przyjęte wcześniej kryteria, tj.:

- jak duży wpływ na sytuację danej grupy społecznej ma zgłoszony problem?
- czy zgłoszony temat został już przebadany lub czy jego realizacja jest planowana przez inne organy władzy publicznej?

Mając na uwadze powyższe kryteria, Rzecznik wybrał do realizacji 4 tematy:

1. **Dostęp do nauczania religii mniejszości wyznaniowych i etyki** (do realizacji w II poł. 2014 r.)
2. **Dostęp osób z niepełnosprawnościami do wymiaru sprawiedliwości**
3. **Dyskryminacja osób transpłciowych w zatrudnieniu**
4. **Jakość wsparcia środowiskowego dla osób potrzebujących pomocy w czynnościach życia codziennego**

Serdecznie dziękujemy za udział w konsultacjach. Sugestie kilkudziesięciu organizacji pozarządowych i ośrodków naukowo-badawczych dostarczyły Rzecznikowi szerokiej wiedzy na temat dostrzeganych przez Państwa problemów związanych z równym traktowaniem.

INFOLINIA
800 676 676

 ZŁÓŻ WNIOSEK

INFORMACJE
PRAKTYCZNE

RÓWNE
TRAKTOWANIE

KRAJOWY
MECHANIZM
PREWENCJI

PRIORYTETY

 OSOBY Z
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

OSOBY STARSZE

MIGRANCI

NOWE PUBLIKACJE

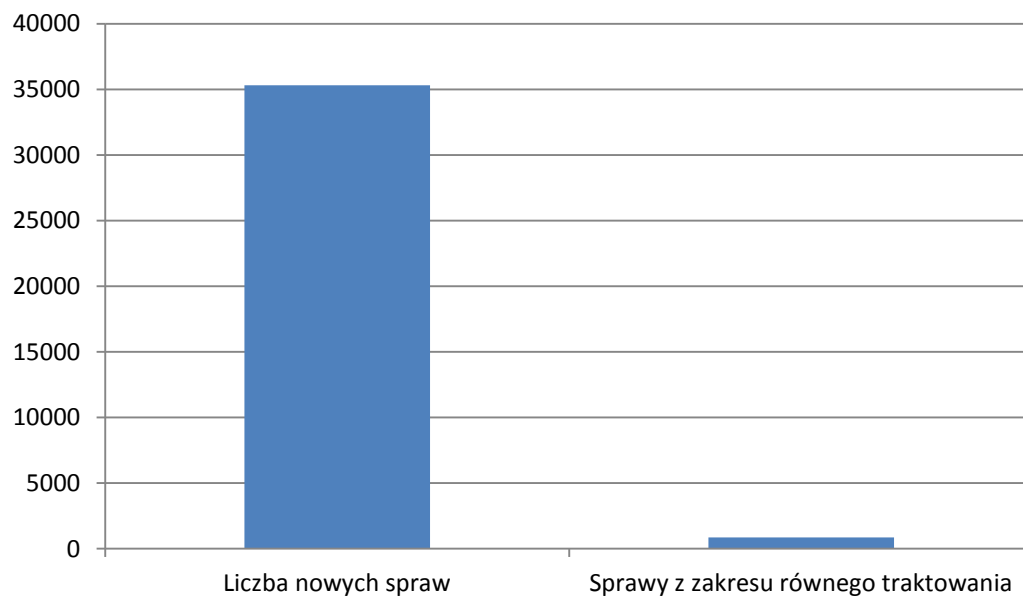
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Skargi do Rzecznika

www.rpo.gov.pl

Skargi

Rzecznik podejmuje sprawy przede wszystkim na podstawie skarg - *underreporting*

Lp.	Rodzaj dyskryminacji		Liczba	%
1.	4	zasada równości wobec prawa	44	5,2
2.	4.1	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji	27	3,2
3.	4.1.3	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na płeć	39	4,6
4.	4.1.4	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na religię lub wyznanie	42	5,0
5.	4.1.5	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na orientację seksualną	65	7,7
6.	4.1.6	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na wiek	49	5,8
7.	4.1.7	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na narodowość, rasę	81	9,6
8.	4.1.8	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność	305	36,1
9.	4.1.9	zakaz nierównego traktowania/ dyskryminacji grup społeczno-zawodowych	7	0,8
10.	4.1.10	zakaz nierównego traktowania/zakaz dyskryminacji podatkowej	6	0,7
11.	4.1.11	zakaz nierównego traktowania/zakaz dyskryminacji osób bez stałego zameldowania	5	0,6
12.	4.1.13	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na rasę lub pochodzenie etniczne	18	2,1
13.	4.1.14	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na światopogląd (w tym bezwyznaniowość)	1	0,1
14.	4.1.15	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na poglądy polityczne	2	0,2
15.	4.1.16	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na tożsamość płciową	20	2,4
16.	4.1.17	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na sytuację materialną i prawną	46	5,4
17.	4.1.18	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na wykształcenie, zawód	9	1,1
18.	4.1.20	zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na inne przyczyny	79	9,4
Razem			845	100

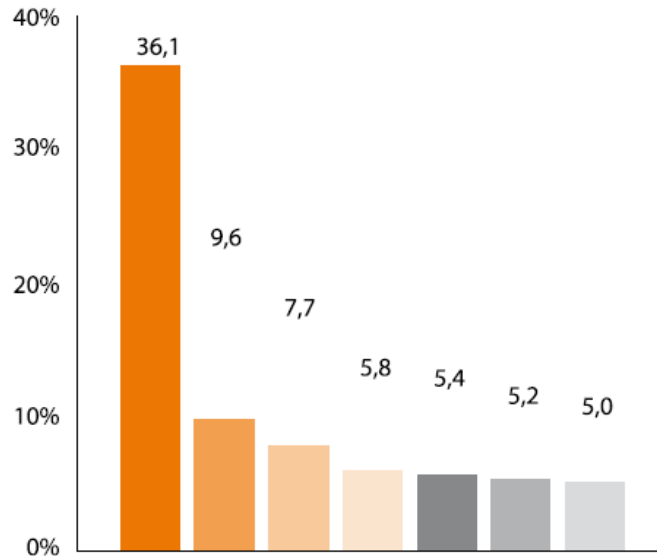

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Skargi

Problematyki wiodące z zakresu równego traktowania

- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność
- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na narodowość
- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na orientację seksualną
- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na wiek
- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na sytuację materialną i prawną
- zasada równości wobec prawa
- zakaz nierównego traktowania/dyskryminacji ze względu na religię lub wyznanie

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Skargi

Sposób rozpatrzenia spraw

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Struktura Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

1. Zespół Wstępnej Oceny Wniosków
2. Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego
3. Zespół Prawa Karnego
4. Zespół Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
5. Zespół Prawa Cywilnego
6. Zespół Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
- 7. Zespół do spraw Równego Traktowania i Ochrony Praw Osób z Niepełnosprawnościami**
  - **Wydział Prawa Antydyskryminacyjnego**
  - **Wydział Edukacji Antydyskryminacyjnej i Promocji Równego Traktowania**

**Komisje ekspertów – ds. Migrantów, ds. Osób Starszych,
ds. Osób z Niepełnosprawnością**

Zespoły terenowe – Gdańsk, Wrocław, Katowice

www.rpo.gov.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Dziękujemy za uwagę

www.rpo.gov.pl

Zespół ds. Równego Traktowania i Ochrony Praw
Osób z Niepełnosprawnościami

www.rpo.gov.pl